

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Michal Sikora
Název práce	Finanční gramotnost studentů vysokých škol
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc., Katedra sociologie, Filozofická fakulta Univerzita Hradec Králové
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Magdaléna Gorčíková, Ph.D., Katedra sociologie, Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové
Rok obhajoby	2020

Hodnocení cíle/ů práce

Cíl práce není úplně dobře od počátku precizován (z výsledků vlastního výzkumu se autor zabýval tím, kolik času hráči věnují hraní her, jestli si našli nějaké přátele/ partnery a zdali se ztotožňují s herním žánrem/ potažmo hráčskou komunitou), v úvodu chybí výzkumné otázky. Participantů měli být představitelé hráčské komunity, kteří byli apriori rozděleni dle čtyř nejhranějších herních žánrů (nejspíše autor vychází z kapitoly 2?) a využita byla (ne příliš vhodně) metoda polostrukturovaných rozhovorů. S ohledem na zvolenou metodologii a způsob jak byly položené otázky nebylo možné zodpovědět všechny vytyčené výzkumné otázky.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	<i>s výhradami</i>	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	<i>s výhradami</i>	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	<i>s výhradami</i>	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	<i>s výhradami</i>	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

1. Obsah, ekonomický přehled pojmů na straně 5 až 17

Obsah samotné práce je na 4 strany a zbytečně rozevlátý, není třeba definice v rámci konceptu finanční gramotnosti rozepisovat do samostatných kapitol a mít tak na 1 straně až 4 samostatné podkapitoly, běžně nejsou součástí obsahu ani výzkumné otázky ani hypotézy. Možná by bylo možné více věnovat tématu dopadu finanční gramotnosti v životě jedince a rozvést tak výbornou kapitolu 1, které velmi dobře a sociologicky přináší význam tohoto fenoménu. Další kapitoly 2 až 7 (s. 5 až 17) jsou pouhým výčtem ekonomických definic vážící se na téma finanční gramotnosti. Mnohem (sociologicky) záslušnější by bylo popsat význam faktorů, které ovlivňují finanční gramotnost jedinců (například socioekonomický status, vzdělání, pohlaví aj.) nebo k jednotlivým pojmům z oblasti finanční gramotnosti doplnit sociodemografické charakteristiky (kolik, kdo, kde a jak využívá platební kartu, s. 7, jak lidé ne/ mají u sebe hotovost s. 6, jaké mají Češi rezervy na s. 8-9, podobně i k tématu půjček, leasing aj.). Tímto doplněním by získal autor této práce poznatky, které by mohl dále komparovat se svými výsledky z šetření v kapitole 8.5., které tuto logiku výkladu sledovaly. Chybí kapitola či alespoň odstavec, který by provázal teoretickou část s částí výzkumnou, čtenáři není zřejmé, jak spolu tyto dvě části souvisí.

2 popis a interpretace dat

Líbí se mi, že autor odlišil statistiky vážící se na výzkumný vzorek (podkap. 8.4) a samotnou analýzu (8.5). V podkap. 8.2 jsou uvedeny výzkumné otázky, bylo by žádoucí (ne nutně povinné) vypsát i výzkumné hypotézy, které budou testovány a nalezneme je až v podkap. 8.7.

Co se týče výzkumného vzorku (s ohledem na nízký počet respondentů) je vhodnější uvádět v grafech procenta a v textu počty (a vice versa), protože pouze údaje v procentech nejsou dostačující (např. kolik je 14 % studentů ekonomie a managementu?). V případě malých počtu případů je výhodnější překódovat proměnné na hrubější ukazatele (např. u místa bydliště spojit do klasifikace NUTS 2 či jinak zjednodušit), a ideálně i ukázat alespoň bivariátní vztahy pro lepší porozumění získaných dat (nebo ještě lépe třídění 3. stupně).

Výsledky analýzy jsou korektní, nutno poznamenat, že velikost vzorku zásadně vstupuje do možností práce s daty, což je i vhodně kvitováno. Tak či onak pro přehlednější text i jeho čtení jsou deskriptivní statistiky běžně v bakalářské práci součástí přílohy, v textu zůstávají jen výsledky a popisy.

3 Limity výzkumu

Oceňuji zmínku o negativních a pozitivních online dotazování (s. 20), chybí však zamyšlení nad reprezentativností výzkumného souboru, tj. zdali (ne)jsou výsledky na vzorku studentů zobecnitelné.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

1. tečka na konci před/za citací

Je-li v uvozovkách (aspoň jedna) celá věta, závěrečná tečka se píše do uvozovek. Je-li v uvozovkách jen část věty, tečka se píše až za závěrečnou uvozovku. Tomu odpovídá i postavení odkazovací závorečky, stejně tak když necitujete je tečka až za závorkou (prakticky vždy máte nesprávně).

Otázky k obhajobě práce

1. Jak se má finanční gramotnost k tzv. funkční gramotnosti? A (příp. jak) může být ovlivněna matematickou dovedností?
2. Finanční gramotnost Čechů je průměrná, lze očekávat, že u mladší generace bude vyšší (vliv věku)? A mohou studenti středních ekonomických škol mít lepší finanční gramotnost než studenti ekonomických škol až na vysoké škole? Uvažujme o vysokoškolácích v obou případech.
3. Které hlavní faktory ovlivňují finanční gramotnost (na základě dostupných znalostí např. výsledků výzkumu ČBA x výsledky Vašeho výzkumu). Je možné zobecnit vaše výsledky na populaci studentů? Prosím, diskutujte.
Otázka navíc:
4. Od září 2013 je na základních školách výuka finanční gramotnosti povinná. Myslíte, že budoucí generace vysokoškoláků díky výuce ve škole zvedne úroveň v této dovednosti?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Práci hodnotím jako velice zdařilou, autor si vybral téma finanční gramotnosti a tento koncept nejen empiricky otestoval, ale i své poznatky konfrontoval s měřeními Ministerstva financí. Velice dobře je v Úvodu formulován výzkumný problém v jeho aktuálním kontextu vysokého školství i záměr toto téma zpracovat (s. 1), neméně dobře a hlavně aktuálně jsou zpracovány současné poznatky k tomuto tématu (kap. 1). Oceňuji adekvátně zkonstruovaný nástroj (dotazník), dobře zanalyzované výsledky a dobře popsán i výzkumný vzorek (kap. 8). Závěr práce je také zdařilý a s určitým zobecněním, diskuze výsledků není vztažena k výsledkům jiných badatelů, protože není (bohužel) součástí práce.

Výsledné hodnocení práce

Domnívám se, že přes uvedeného výtky autor předložené bakalářské práce splnil základní požadavky kladené na tento druh kvalifikační práce. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm A-B na základě výsledku obhajoby.

Navržené hodnocení

A-B

datum a místo

podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.